

„Serce Jezusovo! sprejmi to spanje v čast Božjo in blagor vesoljnega sveta s tisto ljubeznijo Svojega presv. Serca, s katero si ga, Jezus, posvetil ko si kot človek na zemlji spal. Prosim Te, naj bo to moje spanje pod Tvojim varstvom čisto in neomadežano, da Te drugo jutro s čistim srcem in telesom hvalim in molim. Amen.“

Na ta način moremo svoje vsakdanje molitve, pa tudi vsakdanje najbolj navadne dela združevati s presvetim Srcem Jezusovim. Res, bodimo z njim združeni skoz in skoz, kakor mladike z vinsko tertó, kakor udje telesa s svojo glavo; priavojimo si njegove čutila, njegove nazore, njegove nagnjenja, njegove misli in namene; v Njem in z Njim delajmo, terpimo, bojujmo se, darujmo, molimo, živimo in umrimo; tako bo po Njem in od Njegovih zaaluženj tudi naše življenje dobilo čeznaravno vrednost, in prisluzili si bomo nebesa in večno zveličanje. To popolno združevanje naših čutil in koristi z Njegovimi, to vedno posnemanje Njegovega Serca, to vedno hrepenenje, da bi se naše serce prestvarilo po Njegovem Sercu: to je verhunec pravega čiščenja Jezusovega presvetega Serca, to je dokaz in slavna zmaga prave ljubezni, in to doseči mora biti naloga našega življenja. (Dalje nasl.)

Nekaj díma.

(Konec.)

V

Ne kakor so vaši očetje mano jedli in so pomerli; kdor ta kruh jé, živel bo vekomaj.“ Jan. 6, 58.

Sv. Pavel pravi: „Vsi so šli skoz rúdeče morje, so bili pod oblakom in se kerstili v oblaku in morji, in vsi so ravno tisto duhovno jed jedli“ (mano) (I. Kor. 10, 3). Ravno tako samo oni, ki so kerščeni, dokler so na potovanju v puščavi življenja, zavživajo kruh angeljski. — Vsi so enako imeli eno določeno mero mane, kdor je več nabral, se mu je stopila (II. Moz. 16); isto veljá o sv. obhajilu, kakor pravi cerkvena pesem: (Sumit unus, sumunt mille, Quantum isti tantum ille, Nec sumptus consumitur) =

Vzije eden, tisočeri,
Isto vsi v enaki meri;
Jed ostane cela vsa.

Slednjič je tudi to skrivnostno gledé mane in vode, ki je izviralá iz skale, da je zaradi obéh nastal prepír med Izraelci. Rekli so Mojzesu: „Zakaj si nas izvabil iz Egipta, da umerjemo v puščavi; ni kruha ne vode, prav v serci se nam stúdi ta lahka (pustobna) jed (mana).“ Num. 21, 5. In Bog je poslal kače čez Izraelce, ki so mnogo njih pomorile. Pri skali čudežne vode pa so godernjali proti Gospodu, zato se je ona voda imenovala „voda nasprotovanja.“ Isto tako se godí z najsvetejšim Zakramentom. Koliko nasprotovanja, prepírov, sovraštva, nesloge je bilo gledé te skrivnosti med kristjani; kdo bode preštel vse one, ki so zaradi nevrednega obhajila večno pogubljeni, ali pa tudi take, ki zavoljo bogoropnega zavživanja sv. Reš. Telesa so tudi časnó nesrečni postali?

Človek je iz duše in iz telesa. Imenitnejša je duša od telesa. — „Kar je človek (vreden), to je po duši, ne po telesu,“ pravi sv. Tomaž Akv., „ono je torej resnična hrana, ki je dušna jed, zató pravi Jezus: Moje teló je res jed, in moja krí res pijača.“ Poterdile so se besede Kristusove tudi gledé telesnega življenja. Sv. Nikolaj Flijenski ni vžival 20 let nič drugega kot jedino sveto Rešnje Teló. Tudi o drugih svetnikih in svetnicah božjih se bere, da so več dni (mnogi ves 40danski postni čas

samo sv. obhajilo vživali. Pred par leti na Belgijskem umerla pobožna zamaknjenka Lujiza Lateau ni več let druge hrane imela, ko le sveti Kruh angeljski. Sv. Terezija pravi: „Kaj mislite, da ta najsvetejša jed ni tudi najizdatniše zdravilo proti telesnim boleznim in slabotam. Resnično je hrana in zdravilo, ker vem za osebo, ki je imela razne telesne slabote ter se z njimi vojakovala, pa je po svetem obhajilu bila rešena najbujših bolečin, ko da bi jih odpihnil, in se je popolnoma ozdravila.“

„Proti zadolženju prepovedanega sadú nam je dana hrana milosti, in proti strupu satanovemu zdravilo sv. Duha.“ (Rup. Ab.) „Kruh okrepcá človeško sercé“ (pa. 103, 15.), ker ima v sebi redívno moč, in zato je najprimerniša podoba skrivnostnega kruha za večno življenje. Podoba belega kruha je znamenje čistosti pravega telesa Kristusovega, in edínosti njegovega skrivnostnega telesa in vernih kristjanov z njim in med saboj. Te podobe belega kruha so iz čistih pšeničnih zernic, ki se somelejo v snegobelo moko, da se iz nje napravi čisti beli kruh. Iz velikega števila zernic v moko somletih se z vodo in ognjem napravi ena celota kruha. Tako verni po vodi sv. kersta in po nebeškem ognju svete ljubezni v najsvetejšem zakramentu postanejo eno telo, dušno skrivnostno telo Kristusovo, en kruh, kakor pravi apostelj: „en kruh, eno telo smo mnogi, vsi ki se vdeležujemo tega enega kruha.“ (I. Kor. 10, 17.)

Kak opominj, da ohranimo med seboj kerščansko ljubezen.

Oglejmo si oni tako razvpiti temni srednji vek, kako so bili prešinjani od žive vere v pričujočnost Kristusovo v presv. zakramentu in s kolikim spoštovanjem so pripravljali kruh za svete hostije. Mogočni in pobožni knezi in kralji, kakor sv. Štefan ogerski, sv. Venceslav češki i. d., so si v veliko čast šteli, da so pripravljali daritveni kruh za ss. maše. V samostanih je bilo to pripravljavanje nekaka služba božja, ki se je veršila slovesno. V glasovitem benediktinskem samostanu Clugny *) (b. Klunji) na Francoskem so imeli za vsa opravila določene ure, tako za slovesno peko daritvenega kruha. Psalme in pesmi prepeváje so zorali njivo, vsejali in poželi pšenico, hvaleči božjo milost in vsemogočnost. Potem so izbirali zernce po zercnu ter še čisto oprali pšenico, v posebno vrečo jo spravili itd.

*) Clugny-ski samostan je bil ustanovljen l. 910 od Akvitanskega vojvode Vilhema pobožnega, a po 880letnem obstanku bil je l. 1790 razdejan. Iz tega samostana so bili mnogi papeži (Gregor VII) in škofje, in sveti možje. Pervi opat je bil sv. Berno, drugi sv. Odo, tretji sv. Ajmard, četerti sv. Majol, peti celih 56 let sv. Vodilo (Odilo), ki je ustanovil vseh vernih duš spomin, šestí sv. Hugo, ki je zosidal velikansko cerkev; 410 stop. dolgo, 100 visoko in široko; imela je pet turnov, 300 oken 32 po 7½ stopenj debelih stebrov. Deveti opat je bil zveč. Peter; tačas se je prištevalo 3000 samostanov k Klunjaškemu društvu (congregatio Cluniacensis). Veliko in prostorno je bilo tudi samostansko poslopje. L. 1245 je ondi stanoval začasno papež Inocencij VI po dokončanem vesoljnem cerkv. zboru v Lijonu, in 2 patrijarha, 12 kardinalov, trije nadškofje, 15 škofov, mnogi opati, kralj Ljudovik, mati njegova, vojvoda Artois, Balduin, cesar Carigranski itd., in ni bilo treba nobenemu redovniku umakniti se iz svoje celice. Ob času francoske vstaje, pred 100 leti, pa so divjaški Francozje razdjali cerkev, da je le osmi del od razvalin ostal; cerkev služi zdaj za vojaško konjašnico! V ostalih poslopih pa so javni vradi, šole, magazini za žito in premog, pa protestanška cerkev s pastorjevimi stanovanjem vred! — Ostudno barbarstvo! — (Dr. Chmeliček v „Studien des Benedictinerordens“ I. B. str. 166—182.)

Družbe treznosti.

„Kdor se ogiblje pijanosti in z božjo pomočjo trezen ostane ter zato marsiktero nadlogo prenese: temu bode Bog podelil zaslužen krono mučenikov.“ Sv. Avgustin.

„Snujmo družbe treznosti!“ ta klic se razlega po deželi, ta klic odmeva iz mnogih dopisov v „Zgodnji Danici.“ Na delo toraj, ne obotavljajmo se, poskusimo rešiti, dokler je rešitev še mogoča! Ne izgovarjajmo se, da take družbe treznosti niso mogoče, da bodo brez vspeha. Zgodovina kaže, da so mogoče, da so najboljši pripomoček za omejitev žganjepitja. Predzadnja številka „Zgodnje Danice“ prinesla je oddelek iz zgodovine take družbe, — pomaknimo pa se korak dalje ter pogledjmo ob kratkem v zgodovino treznostnih društev sploh.

Izkoreniniti ali vsaj kolikor mogoče zmanjšati neizmerno zlo, katero izvira iz brezmernega vživanja žganih pijač, so si prizadevali mnogi človekoljubi in razne države, uže odkar se je začel ta strup tako žalostno razširjati. Za ljudski blagor vneti prijatelji so dokazovali v raznih knjigah in spisih, kako silno žganje škoduje, tako telesu, kakor duhu. Popisovali so na tisoče nesrečnih slučajev, katerih je bilo vzrok žganje. Duhovni na prižnici, učitelji v šoli so pojasnovali s pretresljivo besedo strašne nasledke žganjepitja. Postavodajalci so nakladali na žganje velik davek; določevali so pogostokrat, koliko časa točarne smejo biti odperte; dostikrat so občutljivo kaznovali pijance; ali so pa celo prepovedovali žganje prodajati.

Mogoče, da so taka in jednaka sredstva zaprečila za nekaj časa prehitro razširjanje žganjepitja; a pravega, stalnega vspeha vendar navadno doseglja niso.

Postave, zunanja sila, zamorejo le malo storiti zoper tako močno vkoreninjeno razvado. Tu more le нравna moč kaj doseči. Ako hočemo pijanca odverniti od pijače, moramo ga ali prepričati, kako škodljiva je ta pijača, ali mu pa podati take nagibe, ki so močnejši, silnejši, kakor njegova razvada. Take nagibe podaja pa le vera. Vera nas uči, da nismo vstvarjeni za ta svet, temuč da se moramo na tem svetu le pripravljati za prihodnje življenje. Uči nas pa tudi, kako se moramo pripravljati, kako tu živeti, česa se ogibati, da bodemo večno srečni. Nagibi, ki izvirajo iz vere, morajo biti toraj naj stalnejši, naj krepkejši. Goreči kristjani, zlasti pa duhovni, ki vidijo, kako silno gorjé proti vsemu človeštvu po žganji, so se po rijeli tedaj ravno vérskih nagibov, da bi omejili pogubno žganjepitje. Vstanovljali so družbe treznosti, ktere so se povzdignile v nekterih krajih v bratovščine. Vsi, kteri pristopijo takim družbam ali bratovščinam, se zavežejo, da ne bodo žganja nikoli (ali vsaj jedno leto ne) pili, ne prodajali, ne komu ponujali, ne vzeli v službo hlapca, ne dekle, ki pije žganje, ne najeli težaka, ne rokodelca, ki ne dela brez žganja. Obljubiti morajo tudi, da bodo kolikor mogoče odvracali svojega bližnjega od tega strupa. Tam pa, kjer so bratovščine, se njeni udje verhu tega še zatekajo k milostljivemu Bogu v gorečih molitvah, naj bi jih podpiral v njihovem sklepu, naj bi odvernili od človeštva to zlo ter tako zaterl najhujšega, naj spretnejšega pomočnika satanovega.

Amerikanci se smejo ponašati s tem, da so vstanovili prvi družbo zoper nezmerno žganjepitje. „V zgodovini britanske Indije je žalostna istina, da se vsaka osvojitve indijskega ozemlja pod angleško vlado pozná na pomnoženju kerčem in na rastočem številu po pijanosti onesrečenih ljudi.“ Tako so tožili nekteri angleški človekoljubi v spomenici do vlade l. 1850. Isto veljá tudi o severni Ameriki.

Dobičkaželjni Angleži so dovažali žganje v Ameriko ter ga vsiljevali ne samo Indijancem, ampak tudi naseljencem. Poprej mnogoštevilni indijanski rodovi so skoraj izmerli vsled brezmernega vživanja „žgane vode.“ *) pa tudi naseljenci so se tako navadili žganja, da ga je l. 1826 povprečno vsak izpil po 70 bokalov na leto.

V mestu Bostonu so vstanovili sicer že l. 1813 družbo zmernosti, katera je prepovedala svojim udom le brezmerno žganjepitje. Kje pa naj bi bila meja med zmernostjo in nezmernostjo? Kar je za jednega morebiti zmerno, zamore družega že popolnoma upijaniti. In kteri pijanec bode priznal, da pije čez potrebo, čez mero? Štrup ostane strup, naj se že vživa v večji ali pa v manjši meri. Družba toraj, ki bi dovoljevala, ako tudi le pod gotovimi pogoji, vživanje žganih pijač, ne more doseči svojega namena. Tudi Bostonska družba zmernosti od l. 1814 ni imela nikakoršnega vspeha. L. 1827 vstanovili so pa v Bostonu družbo, ki je sprejela v svoja pravila zahtevo, da se morajo njeni udje popolno zderžati vsake žgane pijače. Sedaj je še le družba res koristila ter mnoge odvernila od žganjepitja.

Po vzoru te družbe nastale so družbe treznosti skoraj po vseh večjih mestih in vaséh. Konec l. 1829 jih je bilo že 1000 in zapisanih udov okrog 100.000.

L. 1832 vsled prizadevanja teh družb niso vojaki dobivali več žganja in niti kupovati ga niso smeli. Do l. 1835 pristopilo jim je do dveh milijonov ljudi. Leta 1849 bilo je pa vseh udov že 3 milijone. Ponehalo je 10.000 žganjekuharij in na več kot 2000 ameriških ladijah se ni spilo niti kapljice žganja; 12.000 poprejšnjih pijancev se je do dobrega poboljšalo. V mnogih državah ameriških so vse žgane pijače popolnoma prepovedali; le po lekarnah so jih še smeli imeti. Pijance so kaznovali; nepoboljšljivim so dajali varhe, ki so morali na nje paziti, ali so jih pa pošiljali v bolnišnice, da se ozdravijo.

Veliko je škodovala razvoju teh družb bratomorna vojska l. 1861—1865; vendar po prizadevanji duhovnov, zlasti katoliških, so začele družbe treznosti v severni Ameriki zopet veselo napredovati.

Nepričakovano hitro so se razširjale družbe treznosti po Irskem. Srečna je bila nekđaj Iraka. Srečno in pošteno ljudstvo. A sedaj je ubožno in revno; bilo je pa pred kakimi petdesetimi leti še veliko bolj. Trikrat je oplenil oholi Anglež irski narod. Stoletja in stoletja so ječali ubogi Irci pod krutim jarmom svojih naj lutejših političnih in verskih zatiravcev; kajti dragoceni zaklad katoliške vere so ohranili zvesto, vkljub vsem stiskam in nadlogam. Njihovi gospodarji so zapravljali od narodovih žuljev pridobljene dohodke na tujem. Dohodke bogatih katoliških vstanov so vživali krivoverski duhovniki, kterim tudi ni bilo treba bivati v deželi, toliko manj, ker niso imeli navadno nič svojih vernikov. Toliko ubožniše je bilo toraj ljudstvo, ker so vsi prihodki šli iz dežele. Revščina pa in pijanstvo sta si naj bližja sorodnika. Nekteri celo terdijo da je pijančevanje nasledek revščine. Za Irsko skoraj to veljá. **) Irec je

*) Glavar Čippevah-Indijancev je rekel angleškemu ministru: „Bili smo nekđaj številni, naša je bila vsa gorenja Kanada. Toda prišli so bili možje, da bi z nami kupčevali, ter so nas naučili piti žgano vodo. To je nas naredilo uboge in bolne; mnogo naših móž je pomerlo in naš rod je sedaj slab in majhen.“

**) Da v občé to načelo ne more veljati, kaže skušnja. Velikrat je pijančevanje, zlasti žganjepitje vzrok revščine, ki se dandanašnji tako silno širi. Več ko delavec zasluši, več (vsaj navadno) zapravi. Ko so delavcem v premogovih in železokopih v Lankaširu povišali dnino od 5 do 11 šilingov,

skušal v stiski in obupu pozabiti nezmerno svoje gorje v močni omamljivi pijači, v žganji. Tako nezmerno so začeli Irci piti žganje, da so jih imeli povsod za največji pijance. Žganju na slavo zlagal je narod celo pesni.

(Dalje naal.)

Sv. Martin, čuden v svojih delih.

„Glej, velik je duhoven, kateri je v svojih dneh dopadel Bogu, in je bil najden pravičen, in je bil ob času serda v spravo.“
(Iz bukev Sirahovih.)

Roka sv. Martina bi bila vertila jeklen meč in nosila zlati škit, da se proslavi na bojišču. Takó je sodil njegov oče, tribun vojaški; — in rimski cesar Konstantin Veliki zaukaže l. 331 v postavi: „Sinovje izsluženih vojakov naj stopijo v vojsko službo.“ Tedaj je bil sv. Martin 15 let star in je prištet k lahkim jezdicem, da gré iz slovenske Panonije (ogerske) v Galijo (sedanja Francosko). Skromnost in terpnost njegova je bila znana v celem taboru, in je podoben bolj duhovniku, da si še ni keršen na ime Kristusovo: ubogim rad pomaga, beračem deli darove, žalostne tolaži, lačne nasituje, nage oblači in potrebnim daje denar, ki ga dobiva v službi, ker obderži si le toliko, kar za vsakdanji kruh potrebuje.

Sv. Martin je dosegel dostojanstvo, da vodi dva prapora, všteti 256 vojakov. Od l. 331 do 336 služi sv. Martin v vojaškem stanu ob časi Konstantina Velikega. V tem časi divjajo séverni narodi ob Rejni reki, na rimski meji v Galiji. Sin Konstantinov, cesar Julij Konstant, združi svojo vojsko pri Vormsu in razdeluje vojakom navadne vojskine darove. Mož za možem je klican in vsak dobi svoj dar na roko. Pride versta na sv. Martina, — glej! on ne prime za ponudeni dar, še več: on zahteva tukaj od samega cesarja odpust iz službe. Reče namreč: „Do sedaj sem bojeval za Tebe, o cesar; dovolj je tega, zanaprej bom bojeval za Boga. Dar Tvoj naj sprejme tisti, ki bode se bojeval za te: Jaz sem vojak Kristusov.“

Razdraženi cesar očita sv. Martinu, da ima strah pred sovražnikom in se trese pred bitvo, ktera se ima poskusiti tretjega dne.

Sv. Martin odgovori: „Cesar! Vedi in sliši, jutri zjutraj postavim se brez orožja pred verste vojske in v imenu Gospoda Jezusa, zaznamnjan s sv. križem, prederem gosto stražo nasprotnikov.“

Na to pa zapové cesar, da je sv. Martin djan pod stražo ter bode po dani besedi postavljen pred sovražnika.

Tretjega dne pa pošlje sovražnik poslanca, kateri prosijo za mir.

Po takem čudno-znamenitem viteštvu stopi sv. Martin iz verste vojniške, še le 20 lét star. (Sulpicii Severi Vita s. Martini c. 4.) J. Žan.

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. Izidor pobožni kmet. Povést. Spisal L. Dolinar. Drugi popravljeni natis. S škofijskim

pomnožilo se je število hudodelstev od 1335 do 1402 in kasni radi pijanosti so narastle od 495 funt. sterlingov na 2669 funtov. Nemški poslanec Grumbrecht je rekel l. 1869: „Kdor je bil več let, kakor jaz, načelnik ubožne blagajnice velicega mesta in kdor je preiskaval vse ubožtva, ta je spoznal, da izmed desetih slučajev obožanja jih je pripisati devet na rovaš žganju.“

dovoljenjem. Natis in založba Blaznikovih naslednikov 1887. (Cena 25 kr.) Dandanes, ko je tudi že precej ljudi hudo popačenih — nekaj po lažnjivih prostomišljajkih, nekaj pa po strupenem žganji, je ta knjižica (z 81 str.) prav pripravna za branje, zlasti za kmetiški stan. V dokaz tega stoji naj tukaj samo zadnji (XI.) odstavek: „Kratka pravila za kmete, ki so te-le:

Kratka pravila za kmete.

Svoje perve misli posvetite vsako jutro Bogu, na to sramožljivo vstanite, ter sklenite, da bodete Bogu radi in zvesto, ter z velikim zaupanjem in veseljem služili, naredite znamenje svetega križa in pokropite se z blagoslovijeno vodo.

Nikdar ne opustite jutranje molitve, zbranih misli in pobožnega serca jo opravljajte. Kedar vam ne dopušča čas, molite vsaj med delom ali spotoma; vendar pa je boljše doma to storiti, če vam je le količkaj mogoče.

Takoj zjutraj vsa svoja dela Bogu darujte, kajti le na ta način delali bodete za Boga in za obilno plačilo, kakoršno vas po smerti čaka v nebesih. Večkrat čez dan to sveto misel ponovite in le mislite si, da je Bog pri vsakem vašem delu pričujoč. Zato pa recite: „Poglej, o nebeški Oče, iz ljubezni do tebe in po tvojem povelju hočem to delo zveršiti!“ Zopet drugikrat zdihnite: „O Gospod, grešnik sem, prav je, da terpim! Iz prav tako svetega namena vsedajte se k mizi in hodite k počitku, če hočete, da se vam bodo vaši koraki tukaj šteli v zaslužnje za oni svet.“

Če je mogoče, bodite vsak dan pri sv. maši. Varujte se samopašnosti, brezmernega vživanja jedi in pijače; prav posebno se pa varujte razuzdanih in brezverskih ljudi. Hujšega sovražnika pod milim Bogom ne morete imeti, kakor je človek, ki vas s svojim nesramnim gobezdanjem skuša ob versko prepričanje pripraviti. Kdor vam vzame premoženje, vzel vam je veliko; kdor vam vzame čast, vzel vam je še več; kdor vam pa vero vzame, ta vam je pa vse vzel!

Tudi večerne molitve nikari ne opuščajte in opravite jo, če se le dá, vsi skupaj. Po molitvi si pa sprašujte še vest. Premislite dobro, v čem da ste se čez dan pregrešili in kako ste sploh dan preživeli. Konečno si naložite kaj malega za pokoro in premislite, kako se bodete v bodočnosti greha in grešne priloznosti najlaglje in skerbno ogibali.

Veliko dobička bodete imeli, če pozimi, kedar so dolgi večeri, kaj berete iz kakih svetih bukev, ali komu drugemu na glas brati rečete.

Pred vsem drugim posvečujte pa nedelje in praznike, ter jih bogoljubno preživite. Spomnite se, da so to dnovi Gospodovi, dnovi molitve, blagoslova božjega in dnovi zveličanja našega. Na nedeljo praznovanje zastavljeno je večinoma vaše zveličanje. Nobena reč naj vas ne odvrta od službe božje, posebno pa od sv. maše ne, kajti to je dolžnost, ktero cerkev od nekdanjako strogo zapoveduje. Prav tako radi hodite h kerščanskemu nauku ter ne izostajajte brez nujne potrebe. Vedite, da dolžnost vsacega je, v veri se podučiti.

Prizadevajte si, božje in cerkvene zapovedi vestno spolnovati. Prejemajte večkrat, ne pa po redkem, svete zakramente. Spoved opravite vselej z dobrim in terdnim sklepom poboljšati se, da bodete dober sad imeli od nje.

Pristopajte k mizi Gospodovi, kolikorkrat vam spovednik vaš dovolijo. Vselej morate biti pa prav skerbno pripravljene, da bodete deležni velikega sadu najsvetejšega Zakramenta.

Vsak smrtni greh naj se vam na vso moč gnjusi, in vse rajši privolite, kakor pa v smerten greh! Milost

božjo morate pač bolj čislati, kakor pa še tako posvetno srečo, bolj kakor zdravje in življenje.

Odtegujte se vedno slabi družini, plešiščem, prijaznosti z drugim spolom, večernim shajališčem in ponočevanju. Kakor pred strupenim gadom, tako bežite pred ponočnjakom, pijancem in prederznim igralcem. Koliko ljudi je prav v novejšem času že prišlo ob premoženje, čast in življenje s takim počenjanjem. Kar si si leta in leta s težavo pridobil, pogoltno ti tako življenje lahko v kratkem času, tebi pa družega ne ostane, kakor revščina in sramota!

Pazite, da vam ne uide kaka gerda beseda iz ust, bodisi kletvinja ali klafanje. Če vas doleti kaj zopernega, kar ne bo po vaši volji, ne jezite se in nikari ne kolnite, temveč tudi za take dari zahvalite se Bogu; saj ne veste, čemu da vam jih je poslal. Ob takih prilikah le vedno recite: „O Gospod, zgodi se Tvoja volja!“

Nar večjo ceno v vaših očeh ima naj sramožljivost in čistost. S strahom in sramoto navdá naj vas vsaka beseda, ali celó samo nagli pogled, če taisti čistost ali sramožljivost žali. Ogibajte se vsake take družine, ki je hudobna in razuzdana v besedi in obnašanji. V peklu je prav veliko ljudi, ki so se le zarad tega vanj pogreznili, ker so se preveč pečali s pijanci in razuzdanci.

Kdor bi se derznil v pričo vas kaj govoriti zoper vero, zoper pravost (lepo obnašanje), ali kaj slabega o svojem bližnjem; ga le kar posvarite z modrimi besedami. Če pa tega ne morete, naznanite nesramnemu človeku svojo nevoljo s temnim obrazom.

Vaša vest naj bode kakor Tobijeva, vedno tanka in bojéca glede ptujega premoženja, če tudi je kaj malega.

Svojega bližnjega ljubite, kakor svojega brata. Postrezite mu povsod in vselej, kjer ga najdete v nadlogah, težavah ali v potrebi, ne kje, da bi kako časnó plačilo ali povračilo prejeli, temveč zarad Boga samega.

Ves čas svojega življenja častite svetnike, izvoljence Božje, posebno Marijo Devico, sv. Jožefa in angelje varhe. Priporočajte se ves čas tukajšnjega življenja Mariji Materi Božji. Češčenje Matere Božje je znamenje izvoljenih in pobožne duše terdijo, da noben pravi Marijin služabnik ne bo pogubljen.

Iz Ljubljane. *Obletnica podpornega društva za duhovne ljubljanske škofije* 23. t. m. je zborovala v škofiji in počastili so jo s svojo pričujočnostjo premilostni g. knez in škof dr. Jakob Misija. Zbralo se je bilo čez trideset družnikov. Milostni g. prelat kanonik dr. A. Čebašek, kot dosedanji namestni vodja, je po pozdravu premilgsp. škofa in pričujočih ob kratkem dal pregled družbine zgodovine, zlasti od 3 poslednjih lét. Omenil je med drugim, da družba zdaj šteje nekaj čez 400 udov in njeno premoženje se je od njenega začetka do zdaj narastlo do nekaj čez 20 tisuč glđ. Zavernil je v zanimivem nagovoru nekatere ugovore itd. (Prihodnjič pride bolj obširno poročilo). — Nato je preč. gosp. tajnik J. Flis, pohvalivši znano dobrotelstvo naše dežele, bolj na drobno poročeval o triletnem djanji društvenega odbora, o čemur več drugi pot. Na pismeno zahtevanje nekega nepričujočega gosp. poverjenika, da naj se naznanijo imena tistih, ki so bili podpirani, je vstal pogovor in poterdilo se je, da že leta 1881 je bilo določeno, da iz ozira do podpiranih bratov naj se imena ne razglasujejo očitno, da tega tudi pravila ne tirjajo; sleherni pa jih lahko pregleda v zapisniku gospoda tajnika, ako mu je drago. Premilgsp. višji pastir so k temu pristavili, da tudi drugod te družbe iz omenjenega vzroka imén podpiranih očitno ne razglasujejo.

Sprožila se je tudi beseda, da bi bilo dobro, ako je mogoče, bolnim duhovskim bratom kako pribežališče ter posebno poslopje oskerbeti. Misel je bila vsim všeč, toda za kaj takega bi bilo (treba velike svote premoženja,

čemur pa društvo nikakor ni kos; gledalo pa se bo, ako kateri duhoven pride v kako očitno napravo za bolnike, da bode imel lastno sobo.

Po volitvi so milgsp. višji pastir v priserčnem odgovoru pohvali posebno dobrotelstvo naše dežele, naznanili veselje, da društvo dobro napreduje, mu vošili blagoslov Božji in razodeli željo, da naj bi pristopili tudi drugi čč. gospodje, kateri še niso deležniki.

V Št. Vidu nad Ljubljano se je preteklo nedeljo obhajala prav lepa in ginljiva slovesnost, namreč spomin na lausko osemstoletnico, odkar se je bila l. 1085 pričela Šentviška fara. Milgsp. prošt dr. Jarc so ob desetih dopoldne med obilnim spremstvom blagoslovili zalo spominsko ploščo, zunaj zraven velikih vrat vzdano, na katero je vsekan kratek posnetek lauskih 800letničnih slovesnost. Potem je vrednik tega lista imel primeren govor in naslednjič so gosp. prošt imeli pontifikalno sv. mašo z veliko azistenco domačih gospodov in gg. bogoslovcev, na koro je pa navdušeno petje slovesnost spremljevalo.

Napis na plošči je ta-le:

+

Spomin na 800letni jubilej 1885.

Za papeža Leona XIII, avstr. ces. Franciška Jožeta I, ljubljanskega knezoškofa Jakoba Misija in tukajšnjega župnika č. g. Andreja Volca, se je v Šent-Vidu l. 1885 od 20. sept. do 18. okt. z velikimi slovesnostmi obhajal 800letni jubilej od ustanovitvenja tukajšnje fare l. 1085.

Vdeležili so se cerkvenih opravil prevzvišeni g. knezoškof, mil. g. prošt dr. Anton Jarc, več preč. gg. kanonikov in družih čast. gospodov duhovnov s slovesnimi mašami, pridigami i. t. d.

Pod vodstvom svojih čč. gg. duhovnih pastirjev prihajali so v velikih procesijah z banderi in križi ljudje z Dobrovske, Horjulske, Polhograške, Preške, Šentjoške in Šent-Katarinske fare, kot duhovne hčere Šentviške duhovnije, kakor tudi iz Šiške, — vdeleževat se duhovnih, za to priliko od sv. Očeta Leona XIII podeljenih odpustkov; pa tudi vernikov veliko iz Ljubljane in od drugod.

Sklenili so slovesnost sami premil. gospod knezoškof žegnansko nedeljo. Dopoldne imeli so slovesni obhod krog cerkve, so pridigovali in služili slovesno pontifikalno mašo; popoldne peli slovesne večernice, vodili zvečer veličastno procesijo z Najsvetejšim in slednjič so zapeli zahvalnico:

„Te Deum laudamus“!

Bodi vse v največo čast Božjo, v slavo Marije Device in sv. Vida!

Iz Vodíc, 16. novembra. (Duhovne vaje.) Poglavitni sad, ki naj bi po želji sv. Očeta Leona XIII iz letošnjega svetega leta vernim prirastel, je: poboljšanje življenja in rast v čednosti. „Vse, katerim je pri sercu blagor njih duše, — govoré sv. Oče v okrožnici, v kateri so napovedali za letos izredno sv. leto — opominjamo in vabimo, da naj se nekoliko zberó, in na kviško povzdignejo svoje misli, ki so obrnjene na zemljo.“ Da bi se verni kristijani v obilni meri vdeležili milosti vseljenskega svetega leta, naj bi se po želji prevzvišenega našega gospoda knezoškofa v prav veliko farah obhajali sv. misijoni, duhovne vaje, tridnevnice, da bi se ljudje v duhu ponovili, slekli starega človeka, oblekli novega, v pravičnosti in resnični svetosti; zlasti, da bi se dobro pripravili na vredno prejemo sa. zakramentov in tako dobili odpustek svetega leta.

Da bi tudi naša fara obrodila od sv. Očeta v letošnjem svetem letu zaželjeni sad, naprosili so naš čast. gosp. župnik neutrudljive in postrežne čč. gg. iazariste v Ljubljani, da bi imeli pri nas duhovne vaje za sveto

leto. Dne 3. novembra dopoldne pripeljeta se med slovesnim zvonjenjem iz Šmartna pri Kranji od duhovnih vaj čast. oo. superijor Ignacij Böhm in Urban Nežmah naravnost v Vodice, prineset nam posebnih darov Božjega usmiljenja. Popoldne ob dveh pričela sta misijonarja duhovne vaje z otroci, drugi dan v četrtek zjutraj bilo je ponovljenje kerstne obljube in skupno sv. obhajilo za otroke, potem spovedovanje otrok, ki niso še bili pri sv. obhajilu. Popoldne so se pričele duhovne vaje za odrasčene po stanovih: najpervo za dekleta, potem žene, in dalje skupaj za može in mladenče, stanovska pridiga pa je bila posebej za može, posebej za mladenče. Po opravljeni spovedi imel je vsak stan skupno sv. obhajilo med slovesnim zvonjenjem. Obhajanih je bilo med duhovnimi vajami iz vseh stanov 1600.

Vsi stanovi vdeleževali so se ves čas s hvale vredno vnmemo pridig in družih pobožnosti, kakor sta jih oo. misijonarja določevala; gorečnost ljudstva rastle je od ene pridige do druge, več ko so slišali pretresljivih resnic, še bolj so jih želeli poslušati; moč milosti Božje, ki jo je Bog po svojem neskončnem usmiljenju delil te svete dni, kazala se je pri vernem ljudstvu od dne do dne večja. Kakor je na binkoštno nedeljo milost sv. Duha aposteljne ne le razsvetlila, ampak tudi očistila, ogrela, navdušila in celo spremenila, tako tudi milosti duhovnih vaj faro očiščujejo, za vse dobro ogrevajo in navdušujejo in jo celo spremené. Zato sódim in sem prepričan, da duhovni pastir nakloni vernim svojim ovčicam nedopovedljivo in neprecenljivo dobroto, ako jim oskerbi sv. misijon ali duhovne vaje. In verno ljudstvo spozná to duhovno dobroto in je za njo jako hvaležno. Kakor je nekedaj judovsko ljudstvo v puščavi Jezusa poslušalo tri dni, ne da bi se bilo naveličalo, pozabilo je celo na jed in domača opravila, tako so tudi ob času duhovnih vaj pri nas dotični stanovi opustili delo na polji in doma, pozabili so posamezni celo na hrano, čakajoč na sv. spoved.

Nad vse lep, ganljiv in vsem pričujočim nepozabljiv pa je bil sklep duhovnih vaj v četrtek 11. novembra ob deveti uri dopoldne. O. superijor blagoslovili so najpred križice, rožne vence in svetinje, kar so jih ljudje seboj prinesli. Zatem so imeli navdušen govor od nebés, dajali vsem stanovom posebna naročila in so se jako ganljivo poslovili od vseh. Kedar so pa k sklepu prosili usmiljenega Jezusa, da naj blagoslovi posamezne in vse skupaj, povém, da v natlačeno polni cerkvi bi bil težko najdel koga, da bi ne bil do solz ginjen. Vsi prešinjani in goreči, so sli ljudje v velikanski procesiji s presv. Rešnjim Telesom, da bi v pobožni molitvi in očitnem počeščevanju dajali zadostenje usmiljenemu Jezusu za vse razžaljenja. Po procesiji bila je še velika sv. maša in zahvalna pesem, potem pa se je ljudstvo razšlo, preč. gg. misijonarja pa sta se popoldne med veselimi zvonjenjem odpeljala v Ljubljano, odpočit si od tolikega truda. Bog jima ga obilno poverni!

Z Notranjskega. (*Žganje in še kaj družega.*) (Dalje.) Pa saj vem, da tega storili ne bote in zato se bode štrana še bolj zmedla, tako, da se bo na vsih krajih tergati začela. „Kdor ne pobira z menoj, ta raztresa.“ pravi Kristus in resnico bote tudi vi spoznati morali. Kam se hočemo obrniti za pomoč, kaj začeti? Angelj iz nebés bil bi potreben, da bi ljudi tolažil in učil; pa ker sv. Cerkve nečejo poslušati, ne verjamem, da bi kaj pomagalo. Sv. Frančišek Serafski je bil angelj, ki je ljudi podučil, kako živeti v svojih razmérih, da se srečno prebije ta svet. Ta mož, sv. Frančišek Serafski, je sam poskušal, kaj se pravi réven, kaj zaničevan biti, prostovoljno zavoljo Kristusa je postal zaničevan ubožec. Ta, ki je zadosti serčen bil, da je rekel svojemu bogatemu očetu: Na-te oče, (zadnjo) suknjico, bom za naprej bolj

po pravici rekel: „Oče naš, kateri si v nebesih,“ spsoben je bil socialne bolezni svojega časa ozdravljati; ozdravljial jih ni drugače kakor tako, da je ljudém oznanoval, da naj se k Bogu povernejo. Vstanovil je za svetne ljudi III. red. Neko čudovito moč življenja in stanovitnost III. red sv. Frančiška v sebi ima. To se vidi iz tega, da se je dalje časa, da, vedno ohranil. Sicer je prišel pred ljudmi mnogo v zaničevanje, dobili so ljudje od njega tudi napéne predsodke; ali popolnoma zatert ni bil, on ima še dandanes čudovito moč v sebi, moč ozdravljati socialne bolezni tudi sedanjega časa. Ozrimo se v Rim, pogledjmo, kaj pričakujejo sv. Oče od tretiega reda sv. Frančiška. Kdo bolj želi, da bi se socialne razmére sedanjega časa kmalo zboljšale, kakor sv. Oče? Zato priporočajo molitve.

Zato sv. leto, zato oktoberska pobožnost sv. roženvenca, zato molitve pridjane na koncu sv. maše. V edinosti z njimi delajmo za zboljšanje socialnih razmér; saj oni naj bolje vedó, kje je pot, resnica in življenje. Vemo, da sv. Oče priporočali so III. red sv. Frančiška večkrat, posebno še v okrožnici od 17. septembra 1882. Pravila III. reda so po okoliščinah sedanjega časa vredili. Moliti je sedaj samo 12 očenašev, 12krat Češena si M. in dvanajstkrat reci: Čast bodi Bogu Očetu in Sinu in sv. Duhu. Naj si ogleda vsak sam pravila; videl bode, da niso težke. Ne morem molčati, kaj je rekel o III. redu sv. Frančiška Janez M. Vianney, ki je leta 1859 župnik na Francoskem v Ars-u v sluhu svetosti umerl. III. red bo keršansko življenje prebudil in spopolnil, ter bo postal naprava, ki bo bolj kot marsikaka druga, pripomogla k svetosti življenja, je rekel Vianney. — Mnsgr. Segur je terdil, da III. red sv. Frančiška je upanje keršanskega sveta. Moč preropenja v tem redu je v tem, ker na lahek način ljudi napeljuje le po sv. veri živeti. V nobenem oziru ni prenapet. „Suaviter in modo, fortiter in re“ vodi III. red sv. Frančiška. Ljubezen med družinami, edinstvo, pokoršino, zmérnost, delavnost, priprostost, skromnost, varčnost priporočá III. red sv. Frančiška. Odvráčuje ljudi od razuzdanih veselíc, od plesa, od vsake prevelike potrate v jedi, pijači in obleki. Kdor vboga, postane zgled za druge, kdo tega ne vidi? Ko bi v kaki tovarni več delavcev bilo, ki bi lepo po pravilih III. reda živeli, ali ne bi postala tovarna vzor in lep zgled drugim tovarnam? (Konec nasl.)

Iz Gaze (v Palestini) 20. vinotóka 1886 (Konec.) Nekaj tednov potem je pozno zvečer prišlo k meni nekaj grekov in rekli so mi: v spodnjem delu mesta teži bolan maronit z Libana v mohamedanski hiši; blago ima pri sebi in vsi njegovi tovarši so mohamedani. Šel sem z njimi in dal bolnika prenesti v mojo hišo ter sem več dni ga oskerboval. Nekaj časa je bilo viditi, da možu nikakor ni več pomagati, imel je namreč žolčno merzlico. Vender je ozdravel, ni pa prišel do tega, da bi se bil zahvalil in le s težavo so tisti, ki so mu stregli v bolezni, dobili obljubljeni plačo. Nato je prišel neki grešk katoličan iz Hasbaje ob velikem Hermonu; le-tá je zbiral doneskov, da bi odkupil svoja sinova, ki sta bila na sumu zarad moritve.

Ob tistem času sta bila dva sirotka od tod sprejéta v sirotišnico betlehemsko; nista pa imela popotnine, in zopet je bilo treba pomagati. To za nas ni malenkost, ako se pomisli, da misijon je letos dobil le 260 frankov podpore, od katerih so 100 frankov še Beduini propali. K temu pa še vlada zahteva 200 frankov davka in umišljevala si je še, da katoličani naj ji enega konja podarijo; vender katoličani so drugač mislili.

Med tem prideta dva gojenca betlehemske sirotišnice, ki sta morala bežati pred svojo lastno materjo. Njun oče, grek iz Damaska, je bil pred 6 leti v Jafi umorjen od svojega lastnega brata; dečka sta prišla

nato v sirotišnico in sta ondi postala katoličana. Mati se je zopet omožila in iše zdaj dečka dobiti v svojo oblast, da bi mogla zapraviti njuno premoženje; ker sta mladenca še nedoletna, je vlada rekla, da za „bakšiš“ (darilo) je pripravljena, dečka s silo materi izročiti. Pričakuje se zdaj še, kako se bo reč izšla. Žalostno bi bilo, ako bi pridna učenca prišla grekom v oblast.

Greki tukaj so dozdej dovolili zakone sklepati v 3. in 4. stopnji sorodnosti; zdaj pa jim je to njih patrijarh prepovedal. Toda Gazarji hočejo take zakone sklepati in pravijo: bomo pa katoličani postali in ako nas katoličani ne sprejmó, bomo protestantje. Strah pred papežem je zginil, toraj pravijo: „ja Patrak, ja Baba.“ to je eno, če smo pod poveljem papeževim ali patrijarhovim.

Za spreminjavo je prišel k meni Italijan z barkoloma, ki si je otél le samo klobuk, srajco in hlače; saj mož bos vender ni mogel po svetu. — Včeraj se je oglasil pri nas maronit, rekoč: Šallahu-ni, ana men ajlet el Patrak bulos.“ (Oropali so me, sorodnik sem maroniškega patrijarha.) Pervo se mu je poznalo, ne pa drugo.

To so nekteri dogodki (akcidence), ki so se mi v teku tega leta pripetili zraven navadnih opravil mojega poklica. Leto pa še ni pri koncu, kdo vé, kaj še pride; sej tukaj si noben dan nisem svést, da bi se kaj takega ne naključilo. Ljojdovo vodstvo je sklenilo, kakor je znati, v Gazi napraviti postanek; moja hiša tedaj bo morala sprejeti nalogo sprejmiša (romarnice); pa kaj ko poslopje ni še ometano, tudi kapela ne, v kateri imamo že 3 leta božjo službo. — Fr. Lievin je že tudi obiskanje Gaze sprejél v svoje romarske bukve.

V Jeruzalemu je med greki vstal zopet krég in prepír. Prilika k temu je prestavljenje (greškega) škofa iz Betlehema v Akko, kar se je zgodilo na pritiskanje Rusije. Vsled tega so žugali vsi (gerški) Betlehemci, da bodo postali katoličani; zato je sinoda hotla preklicati to prestavljenje; toda med sejo pride neimenovan človek (vradnik ruskega konzulata) in zahteva, da naj veljaven ostane prvi sinodalni sklep. Rusija tedaj ima v Jeruzalemu malo Bulgarijo. Nedavno je ruski konzul v Jeruzalemu turško policijo dal s knuto mazati. Nezedinjen greški duhoven, ki je bil postal katoličan, je bil od greškega razkolnega škofa v Bejrutu 31 dni deržan v zaporu, da bi ga zavernil zopet k pravoslavstvu (to je, v razkolništvo; tedaj tudi „mala Polou-o-Ruteno-Sibirija“ v Palestini! Vr.)

Greki v Siriji so se z jezuiti zamotali v sporekanje zastran pervaštva sv. Petra. Jezuiti so pervaštvo (primat) sv. Petra dokazali iz obrednih (liturgiških) bukev grekov samih, iz slovstva mohamedanskega in iz spisov Fotijevih (Focijevih). Greki nato niso še nobene pametne besede odgovorili.

Konečno v novo prosim, naklonite mojemu misijonu zopet tako podporo, da si saj tlak iz desk v kapeli napravim, *) ter bivam z vsim spoštovanjem itd.

J. Gatt,
misijonar s. r.

Č. g. Jan. Valjavca misijonska sporočila.

Blagoslovi Božjega Serca v Štangi
novembra mesca 1874.

O Vsihsvetih je véliki shod v Štangi, vasi pod Ljubljano. Cerkev sv. Antona Paduvanskega je zadnjega oktobra in pervega novembra prava božjepotna cerkev.

*) V kratkem bomo skusili poslati pridnemu misijonarju Tiroleu kako darilce za njegov misijon. Vr.

Od vsih krajev vrejo ljudje skup... Kako ljudje častijo sv. Antona Padovana, sem se letos sam prepričal s svojimi lastnimi očmi, ko sem pridigal in spovedoval ta čas v Štangi. Vse je mergolelo ljudstva pobožnega, obsulo spovednico o vsih Svetih letos. Bile so 4 pridige. imel sem jaz vse. To leto se je spovedovalo pervikrat — ker druga leta niso utegnili gospodje.

V tej duhovnji so ~~delo~~ spovedali sv. poslanje — tako dolgo, da smo mógli zapustiti Repnje. Vedno se je kaj delalo pri cerkvi, ali pa v cerkvi... Ziva svetišča Božja so hotli počistiti in popraviti na zadnje. Zdej je gosp. župnik štangarski izgovoril besedo, da bo poklical mene o postnem času leta prihodnjega k počiščenju duhovnemu. Bomo videli, kaj bo?... Jeli se bo zgodilo, ali ne — to bo v kratkem pokazalo se. Iskrico za sv. poslanje sem vergel ljudem v serca od 1. oktobra do 3. novembra....

Ko sem bil še na Prežganjem in so zvedeli Štangarji, da pridem k njim, je rekel mladenec Štangar o meni: kaj meni ta gospod, da pojdemo v Štangi tudi tako k spovedi o vsih Svetih, kakor so šli na Prežganjem pred vsemi Svetimi ljudje?! Moti se gospod!

Pridem 31. vinotoka v Štango... Komaj skončam prvo večerno pridigo, je že vse černo stopilo ljudi k spovednici. In kterih je bilo posebno veliko potem pri spovedi? Sosebno mladenčev je bilo veliko... in ravno domačih! Meutili so, zdaj sem začel misijon... in po misijonsko so obstopili spovednico. Ko sem že jaz v Litiji bil in železnega vlaka čakal za odpotvo, so iz Litije se podali ljudje na misijon v Štango. Na vseh Svetnikov dan popoldne, so se otajala serca ljudem... Vsa zakristija je bila polna ljudi — toliko da jih je g. župnik še naslednje jutro domú spravljati mógel z obetom, da me hoče še poklicati, in bo dana vsem priložnost, se pošteno spovedati, toliko je bilo ljudi čakajočih sv. spovedi.

Tedaj je tudi tukaj iskrica veržena za sv. misijon, če je kaj neupiše. Ljudje so potrebni sv. poslanja. Naj toraj presv. Serce Jezusovo podeli milost sv. poslanja temu ljudstvu na večo svojo slavo in k pridu dušnemu ljudi!

Razgled po svetu.

Stan varhov Svete dežele, kakor piše frančiškanski časnik v Rimu je l. 1885 taki-le: Pp. mašnikov je bilo 161, laikov z oblubo 25, kleriki novinci 4, bratov in tercijarov 197; — skup 387. Samostanov 9, hospicev 34, cerkvá 40, svetiš 37, kapél 26, duhovnij 38, katoličanov v njihovem pastirstvu 68,125. Kerstili so: otrok 1.672, odrášenih 28; sprejeli drugovercev 32, s sv. Cerkvijo spravljanih je 63; zakonov blagoslovili 344; umerlo jih je 1.167. Šol za dečke imajo 33, svetnih 48, učencev 2.285; dekliških šol 11, učenic redovnic 22, svetnih 7, učenk 929; hiš za ubožne 425; sirot redijo 171; revežev podpirajo v 931 družinah 4.443; romarjev so prenočevali 8,851.

Zagreb. (To je pošteno obnašanje kerščanskih visokošolskih móž!) Dne 19. kimovca je bil v Zagrebu slovesen nastop novega vseučilišnega rektorja. Pred vsim je odstopajoči dr. Baron poročeval o preteklem šolskem letu in povdarjal resni in pravni značaj, v katerem se morajo študentje gojiti to pa na verski podlagi, ter je goreče opominjal mladenče, da naj se v blagor in čast hervaškega naroda čversto derže kerščanstva, tega podstavnega stebra pravice in uvažanja značaja po zvedu slavnih prednikov, kteri so se castitljivo bojevali, premoženje in življenje darovali „za kerst častni i slobodu zlatnu.“ —

Novi rektor dr. Verbančič je posebno poveličeval v svojem slovesnem govoru dragi zaklad naroda hervaškega, t. j. terdno vero v božanstvo Odrašenikovo, a katero visoke šole hervaške nikdar ne smejo priti v nasprotje. Obsojeval je danje vsaktero pehanje, ki bi hotlo s pomočjo visoke šole v hervaškem narodu podkopavati nabožne občutke in nepretresljivo vero v Boga. ~~Taka razarilska pehanja niso naša, to so tuji zrasitki, kakoršni ne rastejo nikjer na naši zemlji. Poslednjic je opominjal mladenec k prihodni študiranju. — „Blahovést“ pristavlja: „Kéž by u nas tak bylo! Naj bi pač pri nas tako bilo!“~~

Bratovske zadeve V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, sv. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjanja in vse pošastne pregrehe in velike nesreče. — Nekdo se serčno priporoča v bratovsko molitev N. lj. G. presv. Serca v hišnih stiskah in pa za keršansko izrejo svoje hčere. — Bolehna za pomoč. — Žena za spreobrnjenje nerodnega moža. — Več oseb za pravo spreobrnjenje in stanovitnost. — Naši ljubi Gospej presv. Jezusovega Serca, sv. Antonu Padv. sv. Frančišku in sv. Jožefu priporočene ste dve csebi za rešenje iz hude bolezni v nogah. — Moža priporoča žena, da bi ga Bog spreobrnil, ker je strašno vdan kletvini, kader se ujezi. — Nekdo v dušnih in telesnih zadevah, posebno, da bi mogel v molitvi raztresenosti se obvarovati. — Star človek za dobro pripravo k smerti.

Iz rimskega zapisnika mučenikov. 19. svečana.

Sv. Aksibij je bil škof na otoku Cipru, kjer je veliko nevernikov spreobrnil h kerščanski veri. Pridigoval je za neuvadno gorečnostjo, tudi čudeže je delal. Po petdesetletnem trudopolnem in zvestem pastirovanju ga je Bog na plačilo poklical leta 102.

Sv. Barbát, škof v Beneventu na Laškem, je živel v 7. stoletju. Bere se o njem, da je s svojimi pridigami spreobrnil veliko poganskih Longobardov, vdeležil se je tudi velicega cerkvenega zbora v Carigradu leta 681, kjer je bila zaveržena kriva vera tedanjega časa. Eno leto potem je umrl. Benevenčanje ga častijo kot svojega mestnega patrona.

Sv. Gabin, mašnik in mučenik v Rimu, je bil brat sv. Kaja papeža in oče sv. Suzane. V duhovskih in posvetnih vednostih dobro izurjen je bil po smerti svoje soproge v mašnika posvečen, ter je postal učenik sv. Maksima. Ljuti cesar rimski Dijoklecijan ga je dal zavoljo sv. vere zapreti v ječo, kjer je sv. mož kmalo umrl.

Sv. Odran, je bil služabnik (strežaj) sv. Patricija, kateri je razširjeval sv. vero na Irskem. Ko je zvedel, da neverniki, ki so njegovemu gospodu po življenju stregli, se bližajo vozu, v katerem sta se ravno peljala, se hitro Odran vsede na Patricijevo mesto, in tako so morilci, misle. da je Patricij, njega usmrtili.

Sv. Zamda, škof Jeruzalemski, je živel proti koncu tretjega in o začetku četrtega stoletja. On je kerstil sv. Mavricija, ko je le-ta s svojimi hrabrimi in kerščanskimi vojščaki bival še na Jutrovem. Pozneje je bil sv. Mavricij usmerten zavoljo sv. vere z vsemi svojimi vojščiki tovarši vred.

Listek za raznoterosti.

Gospá Josefina Persoglia, mati soproge c. kr. deželnega predsednika barona Vinklerja, je 19. t. m. nagloma umerla v 75 letu svojega življenja, in bila 21. t. m. djana v družinske rake pri sv. Krištofu. Bog ji daj večni pokoj.

Godoviška bratovščina č. g. V. Klobusa za duše v vicah in za treznost ima že kacih poldrugi sto udov.

Božične pesmi za mešani zbor, samospevi in spremljavo orgelj. Zložil Ign. Hladnik. Cena 40 kr. Čisti dohodek teh za božičnico priličnih pesem je namenjen študentovski kuhinji v Ljubljani. Naj bodo toraj še toliko gorkejše blagim Slovincem priporočene; verlemu gosp. skladatelju pa že naprej prav iskrena zahvala!

Kolero so že enekrati iztirali iz Tersta in od drugod — s peresi; pa kaj pomaga, ker tako malo kakor metle se ta huda bolezen boji peresa, in zrojila je zopet v Zaverhu na Isterskem, kjer so te dni zboleli 4 kmetje za kolero in še tisti dan 3 umerli. — Pokora, pokora naj bi se priporočala ob koncu svetega leta; ne pa plesne vaje in enake šemarije, ki so vse veče prijateljice kolere, kakor pa zbirališča za molitve.

Duhovske spremembe.

V Lavantinski škofiji: Č. g. Jože Rostahar gre od sv. Martina pri Slov. Gradcu za I. kaplana v Šmarje pri Celju; č. g. Fr. Pečnik pa iz Luč za kaplana na Ljubno, in od ondot č. g. Miha Šmid za I. kaplana v Vitanje. Ena kaplanija pri sv. Martinu in kaplanija v Lučah ostanete prazni, razpisana pa je župnija v Lembahu do 21. dec.

Dobrotni darovi.

Za študentovsko kuhinjo: Pn. g. dekan M. Kožuh 5 gld. 84 kr. — Č. g. župn. Jož. Jereb 2 gld. — Č. g. župn. Andr. Volc 5 gld. — G. L. Ravnik 2 gld. — Čest. g. župn. J. Mrak 3 gld.

Za sv. Detinstvo: Č. g. J. Jer. 1 gld. — Preč. g. župn. J. Rozman 10 gld. — Ana Merzlikar 13 gld. 2 kr.; č. g. A. Šmidovnik, duh. pomočnik v Žužembergu, 40 gld.

Za sv. Očeta: Čest. g. J. Mrak 1 gld.

Za sveto leto: Iz Železnikov čest. g. župn. J. Mrak 6 gld. — Preč. g. dek. M. Kožuh 5 gld. 50 kr. — Č. g. A. Vonča 1 gld. — Č. g. Jož. J. 2 gld. — Po preč. g. prof. Jan. Gnjazdu 30 gld. za maš. namene.

Za cerkev Jezusov. presv. Serca: Hvaležni Vodičani 40 gld. — Iz Stare Lože po preč. g. dekanu M. Kožuhu 9 gld. 16 kr.

Za hišo kat. družbe rokodelskih pomočnikov: Preč. g. dekan dr. J. Sterbenec 50 gld. — Prečast. g. prof. Jož. Marn 25 gld. — Preč. g. J. F. 25 gld. (Ti darovi so bili izroč. preč. g. prof. Gnjazda.)

Za bratovščino N. lj. Gospé: Nekdo, ki se ob enem v molitev priporoča. 1 gld.

Za misijon v Bulgariji: Č. g. župnik A. Brezovščik 2 gld.

Za vstav Polikarpa Anastasijada v Carigradu: Č. g. župnik A. Brezovščik 2 gld.

Za Marijanišče: Čast. gospod Andrej Volc 10 gld. — Č. gosp. Jožef Bušič 3 gld. 80 kr.

Pogovori z gg. dopisovalci.

Gospodu pisatelju spisa: „Družba zoper družbo, vojska zoper vojsko“: Obravnava o 3. redu je gotovo primerna današnjemu času in hvaležno jo bomo porabili. Tudi za „Potvanje“ in drugi spis Vam bomo serčno hvaležni, le pošljite, če tudi ne vsega na enkrat.